

שרת החקלאות ופיתוח הכפר
Ministry Office of the Director-General

י' אדר א תשע"א
14 פברואר 2011

לכבוד,
מר כרמל שמאה הכהן
יו"ר ועדת הכלכלה
כנסת ישראל

שלום רב,

הנדון: השבתת הדיג בכנרת

כידוע לך, ביום 18.4.10 אשררה הממשלה את החלטת שר החקלאות ופיתוח הכפר לאסור על דיג באגם הכנרת החל מחודש אפריל 2010 ולמשך שנתיים (החלטה מס' 1604).
ביום 21.4.10 הועברה לוועדת הכלכלה בקשה מטעם שר החקלאות ופיתוח הכפר, ח"כ שלום שמחון, לאישור התקנה שתאפשר את יישום החלטת הממשלה.

בהמשך לדיון שהתקיים בוועדת הכלכלה בתחילת בתאריך 4.1.11 מינה מנכ"ל משרדי ועדת מומחים, בראשותם של פרופ' יובל אשד – המדען הראשי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר וד"ר ישעיהו בר אור – סמנכ"ל משאבי טבע במשרד להגנת הסביבה, אשר תפקידה להכריע בשאלה המדעית באשר למצבה האקולוגי של הכנרת, והנזק הצפוי לאיכות המים ולמשאב הדגה. לבד משני המדענים, צורפו לוועדה גם דר' דני גולני, האוני' העברית, פרופ' שאן הרפז, מינהל המחקר החקלאי, דר' מנחם גורן, אוניברסיטת ת"א, דר' עמוס טנדלר, מלח"י, אילת, דר' נועם לידר, רשות הטבע והגנים, פרופ' גדי קציר, אוניברסיטת חיפה ופרופ' שמשון בלקין, האוניברסיטה העברית.

הוועדה התכנסה לדיון במשך שלוש ישיבות, דנה במכלול הגורמים המשפיעים ומושפעים מקיומו של דיג בכנרת, והתמקדה בהשלכות וההיבטים של ההיקפים ואופי הדיג בכנרת על איכות מי הכנרת והמגוון הביולוגי של האגם. במהלך ישיבתה השנייה זימנה הוועדה ארבעה מרואיינים שהיו מעורבים בהליך קבלת ההחלטות בנושא בעבר: מר חיים אנגוני, מנהל אגף הדיג במשרד החקלאות ופיתוח הכפר פרופ' משה גופן, מנהל בדימוס של המעבדה לחקר הכנרת דר' תמר זוהרי, מנהלת המעבדה לחקר הכינרת, ודר' אורן סונין, אגף הדיג של משרד החקלאות.

הוועדה גיבשה את המלצותיה על בסיס מיטב הידע המדעי הקיים בידי חבריה, ויחד עם זאת הדגישה כי, הליך קבלת החלטות הוועדה הושפע ממחסור משמעותי בידע ובנתונים שיאפשרו קבלת מסקנות מדויקות ומהימנות מדעית בנושא השפעת הדיג על המגוון הביולוגי ואיכות המים בכנרת.

סיכום והמלצות הוועדה (כלשונם):

1. לאסור את הדיג בכנרת בתקופת ההתרבות של הדגה, ממחצית אפריל עד מחצית אוגוסט של כל שנה.
2. להקטין באמצעים בלתי-פוגעניים את נוכחות הקורמורנים בסביבת האגם (במשך החורף).

שרת החקלאות ופיתוח הכפר
Ministry Office of the Director-General

3. להתנות את פעולות הדיג העושות שימוש ברשתות עמידה, ברשתות בעלות קוטר "עין" של 80 מ"מ ומעלה. יש להקפיד על האורך והשטח הכולל של הרשתות, לפי קביעת אגף הדיג, כדי למנוע דיג יתר. זאת, לרבות אכיפה אפקטיבית.
4. לנקוט יד תקיפה, תוך שימוש בכל אמצעי האכיפה האפשריים, למניעת הרעלות הדגים בכנרת, לרבות בקשה לעונשים מרתיעים על ידי בתי המשפט.
5. לאכלס את הכנרת בדגיגי אמנון הגליל בגודל של 15 גרם ומעלה ובכמות של מיליון וחצי דגיגים לפחות בכל שנה. האכלוס יעשה בחודשים אפריל-מאי בלבד. על האכלוס להיעשות באמצעים שימנעו טריפת הדגיגים על ידי שפמנונים.
6. על מנת להגיע לממשק דיג בר קיימא, השומר על המגוון הביולוגי ואיכות המים בכנרת, יש להרחיב מידית את המחקר והניטור הקיים, לרבות:
- ניטור ההשפעות של כל אחת מפעולות הממשק, המומלצות ע"י הועדה, על המערכת האקולוגית בכנרת.
 - ניתוח איכותי וכמותי של אוכלוסיות הדגים הקיימות בו.
 - מיפוי אזורי ההטלה המועדפים, ותלותם במפלסי המים באגם.
 - בחינת הרגלי תזונה של הדגים למיניהם באגם.
 - בחינת הרגלי תזונה של הקורמורנים והשלכותיהם על הדגה.
- זאת, באמצעות הקצאת תקציבי מחקר ראויים.
7. בנוסף, הועדה סבורה כי שמירה על מפלסי מים גבוהים בכינרת הינה חיונית לשמירה על האגם כמערכת אקולוגית בריאה ומתפקדת.
- הוועדה בדעה שאימוץ כל המלצותיה וביצוען באדיקות ובאכיפה נחרצת יתנו מענה ראוי לירידה החדה בשלל הדיג, בפרט באמנון הגליל, באופן שיאפשר שמירה על המגוון הביולוגי ואיכות המים, במקביל להתאוששות הדגה באגם והבראת הכנרת על כלל מרכיביה.
- לאור המלצות הועדה, הנחתי את אנשי משרדי להכין תיקון להחלטת הממשלה ולתקנות תקנות הדיג (הוראת שעה), תש"ע – 2010, באופן שישקף את ההמלצות.

ב ב ר כ ה,

אורית נוקד
שרת החקלאות ופיתוח הכפר

העתקים:

- מר גלעד ארדן - השר להגנת הסביבה
- מר יוסי ישי - המנהל הכללי
- עו"ד ערן אטינגר - היועץ המשפטי
- מר חיים אנגיוני - מנהל אגף הדיג
- עו"ד תמי מור - מנהלת מחלקה בכירה (יעוץ משפטי)